

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 224. An & quando depositarius re deposita uti possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

& similia; imò & SS. Reliquiæ deponi ad custodiam possunt, & ipsa beneficia sequestrari, & tamen sunt extra commercium.

2. Resp. Secundò in specie: deponi possunt primò res propriæ, non tantùm deponentis, sed etiam depositarii penes eundem; cum etiam ac imprimis domini interest rem custodiri. Quamvis hæc frustra apud dominum illarum deponantur; cum is depositi nomine rem suam sibi traditam alteri tradere non teneatur. *l. bona. §. 1. & l. qui rem. ff. h. t. Lauterb. §. 11.* quem etiam eo ipso, quòd rem, quam scit esse suam, à deponente traditam accipiat, recuperare ejus possessionem, si fortè eam amiserat, asserit Wiestn. *b. t. n. 6.* cum Haunold. *Tom. 4. de f. & f. r. 10. n. 8. 19.* Unde bene dicit Mull. *ad b. t. th. 35. lu. e.* depositum rei propriæ, licèt is qui suscipit custodiam, ignoraverit, se esse illius dominum, non subsistere. *l. 15. ff. h. t. & dum res sua alicui tanquam aliena traditur, depositum nullo jure subsistere.* Unde etiam si dominus ignorans rem suam restituerit quasi depositum, possit condicere tanquam indebitum solum. *l. 31. in fin. h. t.* in tantum tamen posse fieri rei propriæ depositum, ubi penes alium est ejus possessio; tunc enim nihil impedire, quò minus quis rem propriam asserendam recipit respectu possessionis illius penes alium existentis. Secundò etiam res alienæ, seu quæ non sunt propriæ deponentis deponi possunt. *l. 1. §. 39. d. 3. ff. h. t.* Et sic in specie res debitoris oppignorata creditori & deposita, à depositario apud alium deponi potest. *l. 16. ff. h. t. Lauterb. §. 9.* Item res furtivæ à fure deponi possunt ad custodiam. *l. 1. §. 39. ff. h. t. Muller. l. c.* ita etiam ut depositarius nolentem restituere convenire fur possit actione depositi. *l. 69. de judic. Muller. l. c.* dum autem, ut dictum supra, ea, etiam à seicente esse furtivas, reddendæ furi, dum is solus non comparet domino, eas repetit, supponitur eas deponi posse. Tertiò res fungibiles, ut triticum, vinum &c, quamvis dum eorum usus conceditur, & in genere restituenda veniunt, egrediantur terminos contractûs depositi secundum dicta. Quartò pecunia, tam ob signata quam non ob signata ad numerum dari & deponi potest. De quo satis dictum quæst. ante hanc 3. Quintò cista obliterata & signata deponi potest, quæ deposita singulæ res inclusæ, licèt depositario non fuerint demonstratæ, tamen depositæ videntur. *l. 1. §. 41. ff. h. t. Lauterb. §. 13. Mant. de tac. & ambig. convent. lib. 10. tit. 5. n. 3 & 7.* quamvis de rebus inclusis regulariter non teneatur depositarius respondere, nisi ostensæ illi prius, cum cista deponeretur; ita ut non sufficiat dictum ei fuisse à deponente quid cista contineat; cum depositarius aliàs non teneatur nisi ex sua scientia. Lauterb. *l. c.* citans Mevium. *p. 9. decis. 54. n. 8. & decis. 55. per tot.* qualiter verò, dum depositarius cistam etiam bene clausam & ob signatam recipiens, & dein restituens apertam & resignatam, præsumatur dolus, & an, & quale juramentum tunc admittatur, vide apud eundem. Sextò deponi possunt res sepe moventes, servus aliusvè homo, equus, bos. *l. 1. §. ff. h. t. Lauterb. n. 10. Muller. h. t. th. 35. l. 1.* Et sic puella, quam duo adolescentes ambiunt, quòrum uterque sibi ab ea matrimonium præterdit, in domo honesta, donec lis finiat, sequestranda dicitur. *c. 14. de sponsal. Gail. l. 1. obs. 112. n. 15.* sic etiam in Camera Imperiali pronuntiatum esse dicens. Septimò res immobiles, puta domus, hortus. V.g. à peregre proficiscente deponi apud aliquem possunt. Perez. *in Cod. h. t. n. 3. de Lugo. cit. d. 33. f. 1. num. 2. Haunold. l. c. n.*

815. Wiestn. *b. t. n. 5.* Muller. *cit. th. 35. lit. 8.* id fusè probans. Lauterb. *h. t. §. 10.* Arg. *l. 1. ff. de peric. & commod. rei vend. l. 6. l. 18. ff. h. t. c. 1. de sequest. possess.* & quamvis nullus in specie textus de immobilibus loquatur, quia rarius accidit, quòd deponantur, sufficit tamen, quòd non prohibeantur deponi, ut Lauterb. *l. c.* admittanturque custodiam, eaque egeant, non quidem, ne ipsa furto auferantur, quòd fieri nequid, quia immobilia, sed quia, nisi custodiantur, etiam sine furto, incendia, devastationem pati, aut etiam sine vi corrumpi & minui possunt, & deteriorari. V.g. subreptis januis, fenestris, seris ædium, evulsis plantis, rescissis arboribus. Ad hæc, ut constat, in sequestrationem veniunt. de Lugo. Lauterb. *LL. cit. quæ,* si voluntaria est, species univoca depositi est. Neque obstat, quòd loco moveri, & in manus tradi nequeant; cum depositi natura potius in rei ad custodiam commendatione consistat. *l. Lucius. ff. h. t.* quàm in physica tali traditione in manus. quin & in sensu à jure approbato tradi possunt. *l. stipulationes. ff. de V. O.* De cætero accessoria depositi. V.g. Capistrum equi, vestis servi, etsi in ipsa depositi restitutione & horum habenda sit ratio, non censentur deposita. *l. 1. §. 5. ff. h. t. Mev. p. 2. decis. 54. Lauterb. §. 12. Muller. l. c. lit. 1.* & ideo actione depositi separatim & singulari repeti nequeunt.

Quest. 224. An & quando depositarius re apud se deposita uti possit?

Resp. Præter ea quæ de hoc dicta in antecedentibus, regulariter seu per se loquendo, non potest sine peccato injustitiæ uti re deposita; quia regulariter non est ei usus concessus, sed commissa tantùm custodia. de Lugo. *l. c. num. 4.* quin & si sine tacito vel expresso deponentis consensu eâ utitur, furti tenetur. *l. 29. ff. & l. 3. Cod. h. t. & ibi Brunnem.* qui tamen addit, ibi sermonem non esse de pœna furti criminali & ordinaria, sed de actione & pœna dupli, de qua infra. Lauterb. *h. t. num. 3. Pirh. h. t. num. 2.* dixi regulariter seu per se loquendo: nam excipitur primò, seu depositarius potest uti re deposita, si deponens usum concessit, vel explicitè ab initio, vel ex post factò rogante depositario. Quo calu, si res est usu consumptibilis ut pecunia, triticum, vinum, eo ipso, quo uti capit depositum transit in mutuum, adeoque dominium illius in depositarium transit, isque efficitur mutuatarius. *l. 9. §. fin. & l. 10. ff. de reb. cred. & l. 1. §. 34. ff. h. t.* vel in commodatum, si res non est usu consumptibilis. Less. *l. 2. de just. c. 23. num. 6.* Pirh. Lauterb. *LL. cit.* Idem est, si usum concessit tacitè, uti censetur factum, si pecuniam numeratam, & non ob signatam deposituit. Azor. *p. 3. l. 7. c. 7. q. 8.* Pirh. Lauterb. *LL. cit.* Muller. *h. t. th. 36. lit. 8.* qui tamen posterior cum Brunnem. *in l. 3. C. h. t.* ait, in hoc casu non esse concessum usum pecuniæ, si talia sint nummorum corpora, in quæ ob antiquitatem: bonitatem, memoriam cadit affectio. Excipitur secundò, dum depositarius bona fide existimat, deponentem non esse rationabiliter invitum, si re deposita hic & nunc utatur. Molin. *l. c. d. 524.* Azor. de Lugo. Less. Pirh. Lauterb. *LL. cit.* Limitat tamen aliquantulum de Lugo, dum ait, non censeri pecca-

peccatum grave, si depositarius rem consumptibilem usu consumeret, dum certus, se tantundem æquè bonum in promptu habiturum reddendum deponenti ad ejus repetitionem. Addit etiam Lefsius, adhuc non peccaturum, si erroneè seu deceptus putavit deponenti non displiciturum usum suæ rei; debere tamen postea eidem volenti compensare pro usu. Quod posterius tamen de Lugo sic limitat, ut procedat, si depositarius ex tali usu sit factus ditior, secus, si non est factus ditior; tunc enim ad nihil restituendum eum teneri ait, sicut nec alium, qui rem alienam bona fide consumpsit.

Quæst. 225. Quenam ex deposito nascatur obligatio?

Resp. Ex hoc contractu principaliter obligatur depositarius ad rem custodiendam, & regulariter eam in specie restituendam, quodocunque deponenti placuerit juxta dicta in antecedentibus; ubi tamen solum conventum inter deponere volentem, & eum, qui rem recepturus est, de custodia, obligatio nulla ob defectum traditionis (quæ spectat ad essentiam & formam hujus contractus) necdum secuta, adeoque consensione illa quasi in suspenso manente extra depositum nil nisi pactum nudum est, ex quo in foro civili obligatio & actio prodita non reperitur, unde depositarius (intellige designatus) postea pœnitere & custodiam recusare potest; cum contractus re seu rei interventu nondum sit perfectus; ita ferè Muller. *ad Siru. in ff. h. t. th. 36. lit. 6.* Porro ubi à deponente certum tempus adjectum, obligatur depositarius ad illud non præveniendum, seu ante illud elapsum dimittere à se rei custodiam Lauterb. §. 17. secus est, si simpliciter sine expressione temporis rem suscepit, potest enim tunc officium semel susceptum deponere, & rem deponenti, etiam eo invito, restituere, nisi fortè in tempestiva restitutione videretur fidem fallere. Muller. *loc. cit. th. 37. lit. 8.* aut etiam damnum deponenti per hoc causaret. Estque hæc obligatio ad restituendum ita comparata, ut depositum una solutione, & non per partes, deponente invito, reddendum; nisi fortè pro solido restitui nequeat. Muller. *loc. cit. juxta l. si duo. ff. h. t.* Extendit se hæc obligatio ad restituenda etiam omnia accessoria una cum re deposita, ad quam accesserunt. *L. 1. §. 14. ff. h. t.* unde omne lucrum, quod ex pecunia deposita, cum qua fortè negotiatus est, aliudve quid egit depositarius, deponenti restituendum. Muller. *loc. cit. lit. 1.* cum Gl. in *l. si is qui. ff. commodati*; cum, ut Idem, hic contractus sit bonæ fidei, cui consentaneum est, ut ad quem res ipsa spectat, ad eum quoque singula rei emolumenta perveniant. Arg. *l. 1. §. 13. ff. h. t.* nisi periculum seu casus fortuitus spectet ad depositarium; tunc enim lucrum, quod ex re deposita suâ industriâ percepit, sibi servare potest. Mull. *ibidem* cum Mantie. *de tac. & ambig. convent. l. cit. 6. à n. 4.* Obligatur quoque ad usuras, quæ causantur ex mora illius, dum interpellatus redditionem depositi differt. *l. 2. C. h. t. l. 29. §. 1. ff. eod.* Mull. *loc. cit.* ad modum aliorum bonæ fidei judiciorum, in quibus usuræ ratione interesse ex mora præstantur; ad quid verò teneatur ratione custodiæ, dicitur *quæst. seq.*

Quæst. 226. Qualem diligentiam adhibe-

re, & ex qua culpa teneatur depositarius, dum res apud ipsum perit, aut deterior facta?

1. Resp. primò: Depositarius in re custodienda tantam diligentiam adhibere debet, qualem suis rebus custodiendis adhibere solet. *L. quod Nerva. ff. h. t.* & non majorem, etiam aliàs in rebus suis custodiendis sit parum diligens, aut etiam negligens. Muller. *h. t. th. 37. lit. 2.* citans *l. 32. ff. h. t.* & *c. ult. h. t.* quo posteriore loco de hoc nihil; unde si hac diligentiam adhibita, res deposita apud illum perita, securum illum esse posse, & depositorem sibi suæque illitati imputare debere, quod homini negligenti rem custodiendam tradiderit, ait Muller. citans §. 3. *Inst. quib. mod. re contrab. oblig. & Schneidevvin. ibid. num. 16.*

2. Resp. secundò: Depositarius, dum res apud illum deposita in solius deponentis gratiam & utilitatem, uti regulariter contingit, & hinc non tam arctam & diligentem sui custodiam ab eo exigit, non nisi de dolo (qui, v. g. præsumitur commissus, seu bona fides abesse, si rebus propriis salvis res deposita in eodem loco existentes sunt amissæ, ut dicitur *c. 1. h. t.*) & culpa lata seu crassa (quæ nomine doli comprehenditur & dolo præsumptivè æquiparatur. *cit. L. quod Nerva*; & qualem, v. g. commississe censetur, dum rebus suis diligenter in arca clausis, res depositas reliquit palam in scamno jacere, & ideo amissæ) regulariter tenetur. De Lugo *de §. & §. d. 8. §. 9. num. 116.* Pirh. *h. t. num. 3.* cum communi juxta *l. 1. C. h. t. junctâ Gl. v. culpam. l. 1. §. fin. ff. h. t. & l. 1. §. is quoque. ff. de act. & oblig.* & juxta generalem regulam, quod in contractibus, qui celebrantur gratiâ dantis, tantum præstetur dolus & culpa lata. Unde dum res apud depositarium perit aut deterioratur levi vel levisimâ culpâ, ad damnum refarciendum non tenetur. Pirh. *h. t. num. 4.* cum communi. Porro dolus, etiam sit difficilis probationis ut Mascard. *de prob. concl. § 31. num. 1.* quippe consistens in animo, & hinc directè non probabilis, allegatus tamen à deponente probandus est, ut Molin. *Tom. 2. tr. 2. d. § 27. à num. 1.* Carp. *l. 5. respons. jur. cit. 2. resp. 13.* Muller. *loc. cit. lit. 9.* & alii passim, nimirum conjecturis & præsumptionibus seu indiciis, iisque perspicuis. Mascard. *loc. cit. n. 2. & 7.* juxta *l. dolum. C. de dolo malo*; id est talibus, ut non possint accipi, nisi in malam partem. Castrensi. *in cit. L. dolum. num. 1.* Mascard. *cit. num. 7.* Et quamvis dolus non præsumatur, & quanam sint indicia perspicua & sufficientia ad eum probandum, relinquendum sit arbitrio Judicis. Mascard. *loc. cit. num. 10.* Arg. *l. 1. ff. de jur. deliber. dantur tamen casus, in quibus jus ipsum præsumit dolum.* Talis casus est in *c. 2. h. t.* de quo paulò ante. Item à jure præsumitur dolus, dum actus, ex quo alteri damnum sequitur, est illicitus & simpliciter prohibitus. *c. 1. de præsumpt. junctâ Gl. fin. l. 1. ff. ad Leg. Cornel. de Siccac.* Masc. *loc. cit. concl. § 32. num. 10. & 50.* Fagn. *in c. ex conscientia. de crim. falsi. num. 12.* Item jure præsumitur dolus, dum quis non facit id, quod facere debebat. *L. si Procuratorem. §. dolo ff. mandati. l. dolum est. ff. eod. & ibi Bartol. in summar. & sic depositarius hoc ipso dolo facere censetur, quod rem reposcenti non reddat, dum redere potest. L. 1. §. est autem. ff. h. t. Menoch. de arb. cas. 208. num. 35. Mascard. loc. cit. num. 24. & 149. apud quem*